Les 2.3

Win-Win-oplossingen

Doel Blok 2

De leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Leskern

De leerlingen leren hoe je een conflict zo kunt oplossen, dat beide partijen tevreden zijn.

Woorden

eerlijk, tevreden, ontevreden, de win-win-oplossing, de win-verlies-oplossing, de verlies-verlies-oplossing

Hulpzinnen

- Een goede oplossing voelt eerlijk
- We zoeken een win-win-oplossing
- Zijn we allebei tevreden?

Materialen

- Illustratie logo De Vreedzame School
- De blokposter
- Illustratie Tweepraat
- Illustraties Win-win-oplossing en Win-verlies-oplossing
- De Vreedzame Schoolbal
- Een koek of banaan (iets wat u (on)eerlijk kunt delen met een leerling)
- Te verdelen voorwerpen (vijf per tweetal), bijvoorbeeld blokjes, namaak-geld, voetbalplaatjes, of pennen. Kies materiaal dat uw groep het meeste aanspreekt.

Voorbereiding

- Zet een computerspelletje klaar
- Ga met de leerlingen in een kring zitten, zoveel mogelijk meisjes en jongens door elkaar.

Agenda

- Binnenkomer
- Wat gaan we doen en leren?
- Introductie eerlijke oplossing
- Introductie oneerlijke oplossing
- Meer win-win-oplossingen
- Wat hebben we gedaan en geleerd?
- Afsluiter

Binnenkomer

Welkom bij deze les. Doe een binnenkomer, bijvoorbeeld onderstaande.

De stille dief

Maak een grote kring en leg een aantal voorwerpen in het midden. Vraag de leerlingen zich om te draaien en de ogen te sluiten en haal één of meer voorwerpen weg. Laat de leerlingen zich weer omdraaien en laat raden welk voorwerp is verdwenen. Herhaal dit een paar keer waarbij ook leerlingen om de beurt een voorwerp weghalen uit de kring.

Wat gaan we doen en leren?

Bekijk met de leerlingen de blokposter van Blok 2. Vraag de leerlingen wat we vorige keer hebben geleerd en gedaan. *Vandaag leren we hoe je conflicten* **eerlijk** *kan oplossen. Bij zo'n oplossing is iedereen* **tevreden**.
Neem de agenda door en vraag of iedereen akkoord is.

Introductie eerlijke oplossing

Vandaag kijken we wat eerlijk is. Neem een banaan of een koek. Snijd hem precies door midden en biedt een leerling de helft aan. Is dit eerlijk? **Zijn we zo allebei tevreden?**
Geef nu ieder tweetal vier voorwerpen (zie voorbereiding). *Verdeel deze voorwerpen eerlijk met elkaar.* Bespreek de oplossing met de groep en wijs de leerlingen er op dat eerlijk v erdelen maakt dat elk zich fijn en tevreden voelt. Ondersteun dit met het opsteken van uw duim.

Conflicten lossen wij op onze school zelf op. Wijs op het logo van dit blok. **Een goede oplossing** *van een conflict* **voelt eerlijk**. *We noemen dat een* **win-win-oplossing**.

Introductie oneerlijke oplossing

Nu zoeken we uit wat oneerlijk is. Neem een banaan of een koek. Geef daarvan een klein stukje aan een leerling en neem zelf een hap van het grote deel. Kijk naar de reactie van de leerlingen. *Is dit eerlijk?* (Of neem een grote zak met knikkers en geef een leerling een paar knikkers en de rest aan een andere leerling). Kies materiaal dat uw leerlingen op dit moment aanspreekt.

Geef dezelfde tweetallen nu een oneven aantal voorwerpen. Zeg de leerlingen dat ze dit nu moeten verdelen. Bespreek de oplossingen en laat leerlingen vertellen, of met hun gezicht duidelijk maken, dat veel van hen (degenen met de minste muntjes) niet tevreden zijn. *Jullie zijn* **ontevreden**.

Laat ook zien dat anderen juist wel tevreden zijn. *Dit is geen goede oplossing.* Laat dat zien door met uw duim naar beneden te wijzen. *Als je een conflict niet goed oplost, dan is één van beiden niet tevreden. De oplossing is dan niet eerlijk. We noemen dat een* **win-verlies-oplossing**. Roep de vorige les in herinnering.

Meer win-win-oplossingen

We spelen een toneelstukje.
Vraag een leerling achter de computer te gaan zitten. Open een computerspel en laat de leerling beginnen. *Wat een leuk spel. Dat wil ik spelen!* Druk de leerling een beetje weg en probeer het spel over te nemen. Stop voor het escaleert.
Afhankelijk van uw groep kiest u voor de volgende werkvorm of bespreekt u samen met de groep een paar mogelijke oplossingen en speelt u deze met een leerling uit.
We bedenken win-win-oplossingen voor het conflict over het computerspel met de coöperatieve werkvorm Tweepraat. Laat de illustratie Tweepraat zien.
Doe dit voor met een leerling. Maak tweetallen en bij oneven aantallen een drietal.
Vertel de leerlingen dat ze gaan nadenken over de vraag: *Welke win-win-oplossingen kunnen we bedenken voor het conflict dat je net zag?* Laat de illustratie win-win-oplossing zien.
Geef kort denktijd. Laat de leerlingen een minuut brainstormen en laat degene met de donkerste ogen beginnen.
Bespreek de bedachte oplossingen. Doe dit steeds vanuit de begrippen: eerlijk en tevreden. Gebruik de illustraties win-win-oplossing en win-verlies-oplossing. Herhaal daarbij steeds het begrip win-win-oplossing. Benoem het ook als er sprake is van een win-verlies-oplossing. Laat de afbeelding uit de presenter-les zien, waarbij een jongen en meisje beiden de step willen.
Laat de leerlingen weer in tweetallen oplossingen bedenken. Herhaal bovenstaande werkwijze.

Wat hebben we gedaan en geleerd?

Vat samen: *We hebben geleerd dat we conflicten proberen op te lossen met een win-win-oplossing. Dat is een oplossing voor een conflict, waar je beiden tevreden mee bent.'* Gebruik hierbij de illustraties.
De komende letten we er allemaal goed op. Als het kan, helpen we elkaar daarbij.
Laat de leerlingen bedenken wat ze zichtbaar willen maken op de blokposter.

Afsluiter

Doe een afsluiter, bijvoorbeeld onderstaande.

Opstaan
De leerlingen zitten in de kring. De opdracht is dat ze steeds mogen gaan staan, maar moeten zorgen dat er niet meer dan vijf tegelijk staan. Na elke poging gaat iedereen eerst weer zitten, voor de volgende poging wordt gedaan.

Leerkrachtgedrag

- Werk de blokposter bij.
- Het helpt als er een kleine tekening van een win-win-oplossing door leerlingen is gemaakt, bijvoorbeeld van een van de conflicten die in de les besproken zijn. Schrijf daar dan bij: win-win-oplossing en de woorden: tevreden en eerlijk.

Vervolgactiviteiten

Conflicten bespreken

Gebruik in het dagelijks spraakgebruik de termen win-win en win-verlies wanneer er zich een conflict voor doet. Check oplossingen vanuit de begrippen: tevreden en eerlijk. Gebruik de hulpzin: zijn jullie nu allebei tevreden?
Bespreek conflicten, die zich in de school voordeden, in de groep. Laat de leerlingen steeds nadenken of en waarom de oplossing een win-win-oplossing was.

Conflicten thuis of in de buurt

Bespreek eventueel ook conflicten uit het leven van de leerlingen. Voorwaarde hierbij is een veilige sfeer in de groep.